

KRAJOWA
POLITYKA
MIEJSKA
— 2030 —

RAPORT Z KONSULTACJI PUBLICZNYCH
PROJEKTU DOKUMNETU
KRAJOWEJ POLITYKI MIEJSKIEJ 2030

Ministerstwo Funduszy
i Polityki Regionalnej

Spis treści

1. Krajowa Polityka Miejska – informacje ogólne.....	3
2. Tryb prac nad Krajową Polityką Miejską 2030.....	6
3. Przebieg konsultacji publicznych.....	8
3.1 IV Krajowe Forum Miejskie poświęcone dyskusji nad projektem KPM2030	
3.2 Formularz zgłaszania uwag	
4. Otrzymane uwagi w ramach konsultacji publicznych.....	11
4.1 Udział podmiotów w konsultacjach projektu Krajowej Polityki Miejskiej 2030	
4.2 Uwagi nadesłane do Krajowej Polityki Miejskiej 2030 wg poszczególnych części dokumentu	
4.3 Uwagi ogólne do dokumentu	
4.4 Uwagi do poszczególnych wyzwań	
5. Wnioski z konsultacji publicznych Krajowej Polityki Miejskiej 2030.....	29
Załącznik 1. Tabela z zestawieniem otrzymanych uwag i odpowiedzi MFiPR	

1. Krajowa Polityka Miejska – informacje ogólne

Krajowa Polityka Miejska 2030 (KPM 2030) jest dokumentem, który zastąpi Krajową Politykę Miejską 2023, przyjętą 20 października 2015 roku. Konieczność aktualizacji wynika z ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, która przewiduje aktualizację nie rzadziej niż raz na 7 lat.

Aktualizacja Krajowej Polityki Miejskiej

Potrzeba aktualizacji Krajowej Polityki Miejskiej wynika, z nowego układu dokumentów strategicznych na poziomie krajowym (przyjęcie w 2017 r. Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju oraz w 2019 r. Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030). To w miastach w głównej mierze koncentruje się kapitał ludzki i finansowy. W miastach również kreuje się najwięcej innowacji. Dlatego aktualizacja koncentruje się na działaniach i rozwiązaniach zorientowanych terytorialnie, które odpowiadają aktualnym wyzwaniom stojącym przed miastami i miejskimi obszarami funkcjonalnymi oraz aby zapewnić jak najwyższą jakość życia w miastach. Istotne w tym procesie było również uwzględnienie kontekstu międzynarodowego - globalnych oraz europejskich celów i kierunków rozwoju, a także lepsze zaakcentowanie wyzwań, które na przestrzeni ostatnich lat wyraźnie się nasilają.

Skuteczna odpowiedź na złożone wyzwania

Na obszarach miejskich zjawiska i problemy o różnym charakterze (środowiskowe, przestrzenne, transportowe, społeczne i gospodarcze) przenikają się i wpływają na siebie, tworząc nie tylko skomplikowaną strukturę, ale także różnorodną siłę wzajemnych zależności. Logika KPM 2030 formułuje konieczność zerwania z podejściem wyłącznie sektorowym w prowadzeniu polityk publicznych po to, aby z jednej strony oddać złożoność i wzajemne powiązania występujących w przestrzeni miejskiej uwarunkowań i wyzwań, a z drugiej, aby proponować skuteczną odpowiedź na sformułowane wyzwania krajowej polityki miejskiej.

Adresaci Krajowej Polityki Miejskiej 2030

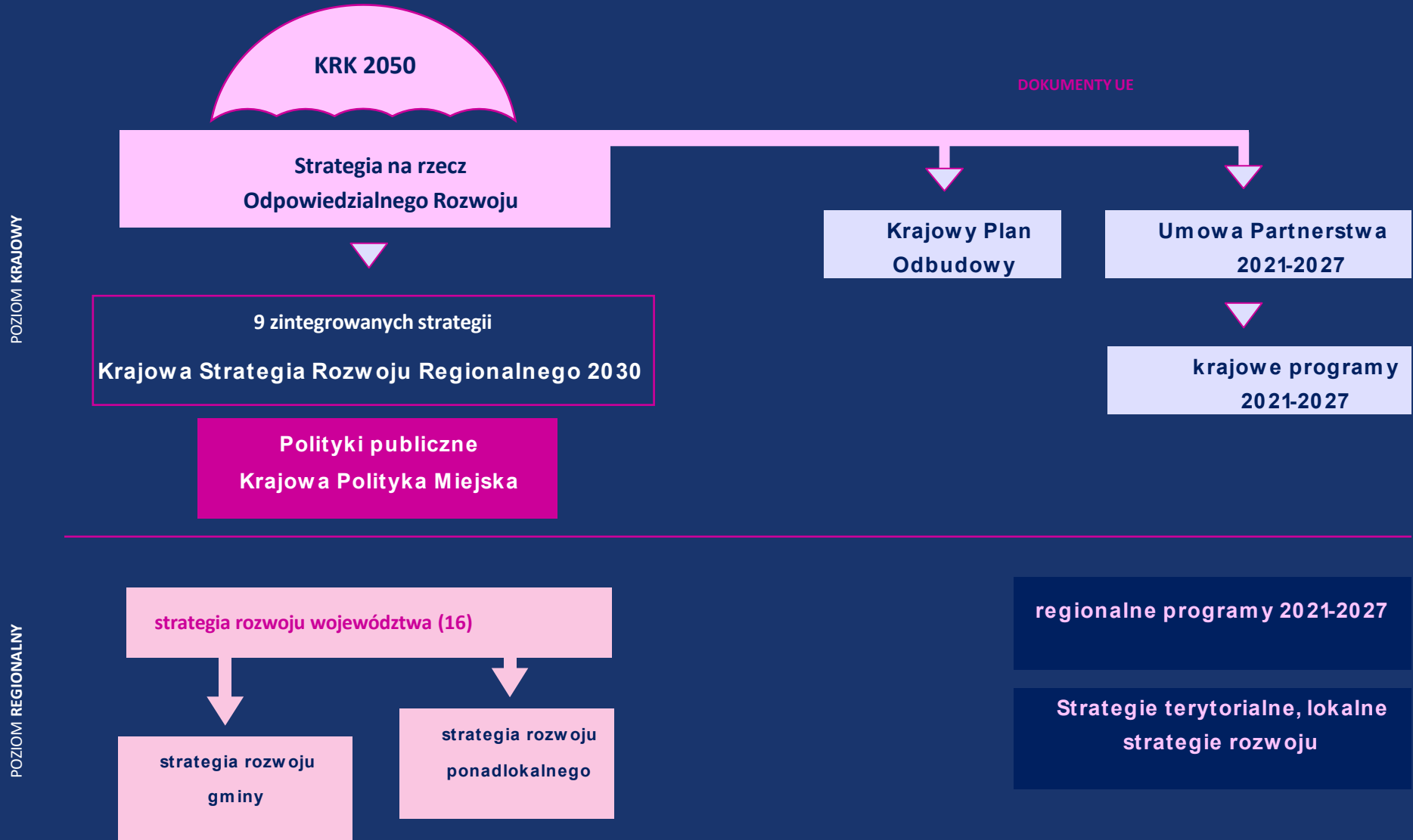
Podmiotami oraz pierwszoplanowymi adresatami niniejszego dokumentu są instytucje rządowe odpowiedzialne za programowanie kierunków rozwoju, ale kluczowymi partnerami w realizacji celów krajowej polityki miejskiej powiązanych z zasadami rozwoju miejskiego, są przede wszystkim jednostki samorządu terytorialnego (JST) oraz podmioty ze sfery pozarządowej, biznesu, nauki, organizacji zrzeszających mieszkańców, przedsiębiorców i innych interesariuszy rozwoju miejskiego. Pierwszoplanowa rola administracji wynika z jej możliwości w zakresie kształtowania ram prawnych z poziomu krajowego czy też eliminacji barier prawnych w celu wsparcia zrównoważonego rozwoju.

Horyzont czasowy dokumentu

Horyzont czasowy Krajowej Polityki Miejskiej – rok 2030 – jest tożsamy z horyzontem czasowym kluczowych dokumentów strategicznych obecnie obowiązujących, szczególnie średniookresowej strategii rozwoju kraju – Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju z perspektywą do 2030. W niej stworzone zostały nowe ramy dla polityki rozwoju, w tym dla polityki miejskiej, uszczegółowione w 2019 r. przez Krajową Strategię Rozwoju Regionalnego 2030. KPM 2030 uwzględnia także wyzwania formułowane na poziomie międzynarodowym, w tym europejskim, odzwierciedlone w licznych dokumentach takich jak: Agenda na rzecz Zrównoważonego Rozwoju (Agenda 2030), Nowa Agenda Miejska ONZ, Agenda Miejska dla UE, Agenda Terytorialna 2030 czy niedawno zaktualizowana Karta Lipska.

System dokumentów strategicznych na poziomie krajowym i regionalnym

DOKUMENTY ZINTEGROWANE

2. Tryb prac nad Krajową Polityką Miejską 2030

Prezentacja Założeń do aktualizacji KPM podczas III Krajowego Forum Miejskiego

Od strony formalnej prace nad aktualizacją Krajowej Polityki Miejskiej intensywnie prowadzone są od jesieni 2020 r., kiedy podczas III Krajowego Forum Miejskiego, zaprezentowano Założenia do aktualizacji KPM. Poddano je szerokiej dyskusji, która zainicjowała formułowanie postulatów, rekomendacji i zaleceń do odnowionego dokumentu.

Zespół do spraw przygotowania aktualizacji Krajowej Polityki Miejskiej 2023

Także jesienią 2020 roku powołano międzyresortowy Zespół do spraw przygotowania aktualizacji Krajowej Polityki Miejskiej 2023 pod przewodnictwem ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego. To ważne gremium z punktu widzenia prac nad samym dokumentem. W pracach Zespołu biorą udział kluczowe resorty, z punktu widzenia prowadzenia krajowej polityki miejskiej, ponadto do prac w Zespole zaproszeni zostali również reprezentanci związków samorządowych: Związku Miast Polskich, Unii Metropolii Polskich, a także Związku Samorządów Polskich.

Instytut Rozwoju Miast i Regionów

Kluczowym partnerem w pogłębionej analizie potrzeb, wyzwań i rozwiązań był Instytut Rozwoju Miast i Regionów. Przez wiele miesięcy pod auspicjami Instytutu pracowały grupy i zespoły zrzeszające pracę przedstawicieli różnych środowisk, zarówno praktyków jak i badaczy rozwoju miejskiego, które analizowały aktualne wyzwania stojące przed polskimi miastami i wypracowywały propozycje rozwiązań dla nich. Dorobek tych grup był ważnym materiałem wspierającym w pracach nad Krajową Polityką Miejską 2030.

Współpraca z miastami

Bardzo ważnym elementem w procesie przygotowywania aktualizacji KPM jest otwartość na dialog z różnymi interesariuszami rozwoju miejskiego. Ministerstwo współpracowało ze Związkiem Miast Polskich, angażując i zapraszając miasta do składania swoich postulatów, propozycji oraz rekomendacji do odnowionej KPM. Krajowej Polityce Miejskiej poświęcone były spotkania w ramach Forum Rozwoju Lokalnego. Propozycje i rekomendacje do KPM spływały do Ministerstwa poprzez nadsyłane ankiety również bezpośrednio od samych miast.

Dialog i partycypacja

W trakcie prac nad dokumentem prowadzony był także szeroki dialog ze środowiskami ruchów miejskich, organizacjami społecznymi i gospodarczymi. Ważnym elementem przygotowań były warsztaty eksperckie UNEP/GRID Warszawa pn. „Środowiskowe wyzwania polskich miast – postulaty do aktualizacji Krajowej Polityki Miejskiej”. Wzmacnianiu dialogu i partycypacji w działania związane z Krajową Polityką Miejską służą także rozmaite projekty współpracy jakie resort prowadzi także bezpośrednio z miastami (np. w zakresie rewitalizacji, działań środowiskowych, mobilności miejskiej itp.)

3. Przebieg konsultacji publicznych

Otwarcie IV-go Krajowego Forum Miejskiego przez Ministra Grzegorza Pude

Przygotowany projekt Krajowej Polityki Miejskiej 2030 został zaprezentowany szerokiemu gronu odbiorców podczas specjalnej konferencji - IV Krajowego Forum Miejskiego. Zaproszenie na Forum zostało skierowane do przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego oraz organizacji. Spotkanie było oficjalnym otwarciem konsultacji publicznych. Podczas spotkania miała miejsce również prezentacja poszczególnych wyzwań i rozwiązań oraz dyskusja między reprezentantami właściwych resortów, ekspertami i przedstawicielami zrzeszającymi samorządy. W szczytowym momencie transmisji wydarzenie oglądało 230 osób na platformie i kanałach społecznościowych ministerstwa. Podczas Forum pojawiły się pytania od publiczności, na które odpowiadali eksperci.

Formularz zgłaszania uwag

W ramach konsultacji publicznych zgłaszane uwagi można było przekazywać za pomocą specjalnie stworzonego na stronach ministerstwa formularza. Został on zaprojektowany w taki sposób, aby umożliwić podmiotowi zgłaszającemu uwagę precyzyjne oznaczenie szerszego lub węższego fragmentu, którego dotyczy uwaga. Formularz był dostępny online od 21 grudnia 2021 do 31 stycznia 2022 i to właśnie za jego pośrednictwem przekazano prawie 80% otrzymanych uwag.

3.1 IV Krajowe Forum Miejskie poświęcone dyskusji nad projektem KPM2030

Panel I: Miasto kompaktowe i sprawne

Panel poświęcony wyzwaniom z zakresu ładu i chaosu przestrzennego, suburbanizacji oraz mieszkalnictwa.

Uczestnicy dyskusji:

Moderator: dr Michał Beim, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

- prof. Paweł Churski, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
- Michał Gil, Dyrektor Departamentu Planowania Przestrzennego, Ministerstwo Rozwoju i Technologii
- Juliusz Tetzlaff, Dyrektor Departamentu Mieszkalnictwa, Ministerstwo Rozwoju i Technologii
- Wiktoria Saganowska, Zastępca Dyrektora Departamentu Strategii,

Panel II: Miasto zielone i dostępne

Podczas panelu omówione zostały wyzwania z zakresu klimatu i środowiska oraz budowania zrównoważonego systemu transportu w mieście.

Uczestnicy dyskusji:

Moderator: Maria Andrzejewska, Dyrektor Generalna Centrum UNEP/GRID-Warszawa

- dr Michał Beim, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu
- Agnieszka Sosnowska, Dyrektor Departamentu Ochrony Powietrza i Polityki Miejskiej, Ministerstwo Klimatu i Środowiska
- Adrian Mazur, Dyrektor Departamentu Strategii Transportu, Ministerstwo Infrastruktury
- Daniel Wąsik, Naczelnik Wydziału Polityki Miejskiej, Departament Strategii, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej

Panel III: Miasto produktywne i inteligentne

Eksperti debatowali nad wyzwaniem z zakresu wzmocnienia rezyliencji miejskiej poprzez poprawę zdolności inwestycyjnych, wsparcia transformacji cyfrowej i zwiększenia wykorzystywania potencjału społecznego.

Uczestnicy dyskusji:

Moderator: dr Aleksandra Jadach-Sepioło, Zastępca Dyrektora, Instytut Rozwoju Miast i Regionów

- Wojciech Ostrowski, Radca Ministra w Departamencie Finansów Samorządu Terytorialnego, Ministerstwo Finansów
- Marcin Wiatrów, Zastępca Dyrektora Departamentu Rynku Pracy, Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej
- Krzysztof Głomb, Pełnomocnik Ministra Cyfryzacji do spraw współpracy z administracją samorządową Rzeczypospolitej Polskiej
- Jakub Wygnański, Fundacja Stocznia
- Marta Zimny, Wydział Polityki Miejskiej, Departament Strategii, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej

Panel IV: Round table - Krajowa Polityka Miejska 2030

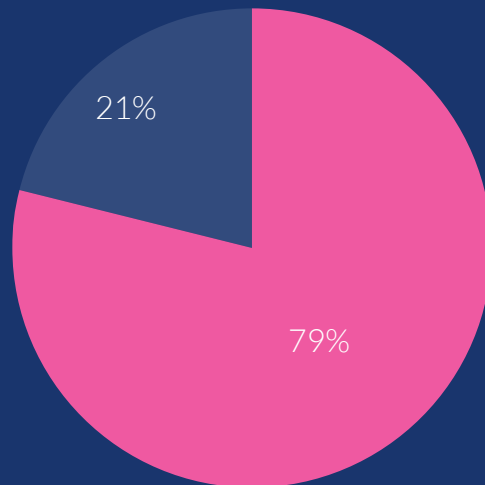
Odbyła się również dyskusja przedstawicieli miast i ruchów miejskich nad rozwiązaniami proponowanymi w projekcie KPM 2030.

Uczestnicy dyskusji:

Moderator: dr Marta Jaskulska, Kongres Ruchów Miejskich

- prof. dr hab. Przemysław Śleszyński, Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN
- Andrzej Porawski, Dyrektor Biura Związku Miast Polskich
- Tomasz Fijołek, Dyrektor Biura Unii Metropolii Polskich
- Grzegorz Grabowski, Dyrektor Biura Związku Samorządów Polskich
- Renata Calak, Dyrektor Departamentu Strategii, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej

4. Otrzymane uwagi w ramach konsultacji publicznych

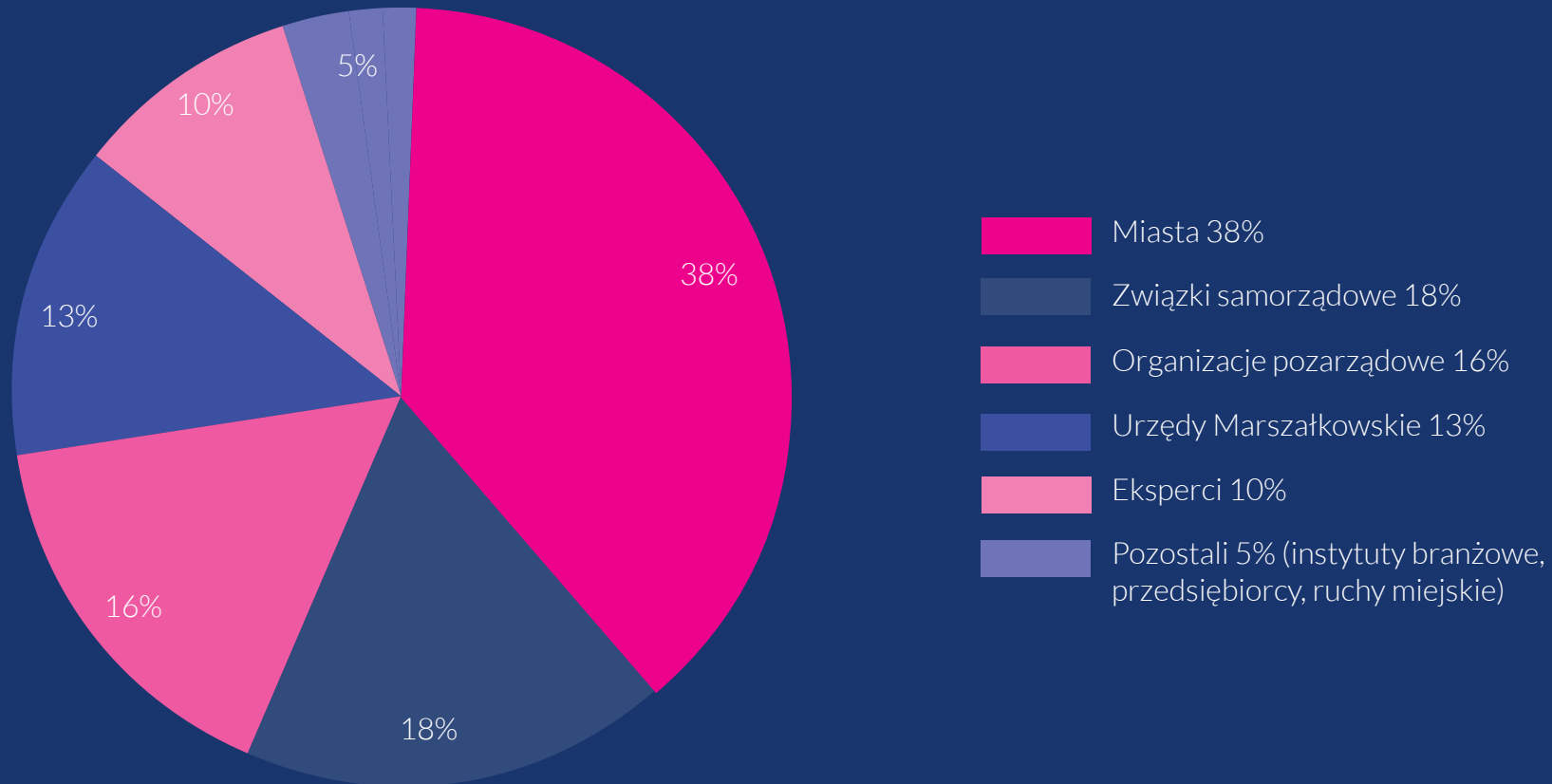

■ Uwagi otrzymane przez formularz elektroniczny

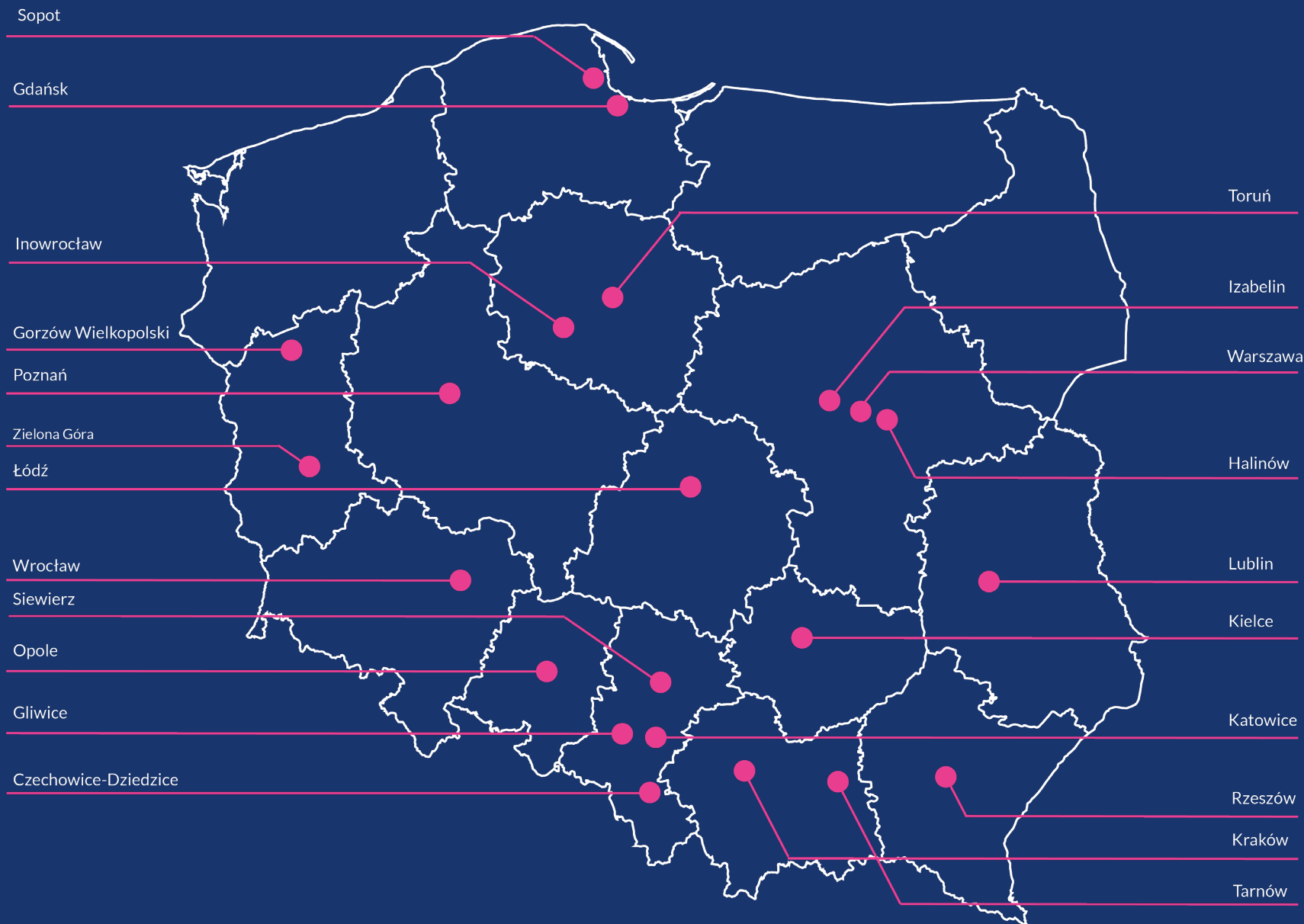
■ Uwagi otrzymane drogą e-mail i e-PUAP

Poprzez formularz uwag do MFiPR wpłynęło łącznie - 376 uwag. Poprzez e-mail i e-PUAP otrzymano dodatkowo 99 uwag. Pochodziły one od 47 podmiotów i ekspertów. Najwięcej uwag pochodziło kolejno od miast (38%), związków samorządowych (18%), organizacji pozarządowych (16%), urzędów marszałkowskich (13%), ekspertów (10%) oraz grupy pozostałych (5%), w której znaleźli się między innymi przedstawiciele instytutów branżowych, przedsiębiorców i ruchów miejskich.

4.1 Udział podmiotów w konsultacjach projektu Krajowej Polityki Miejskiej 2030

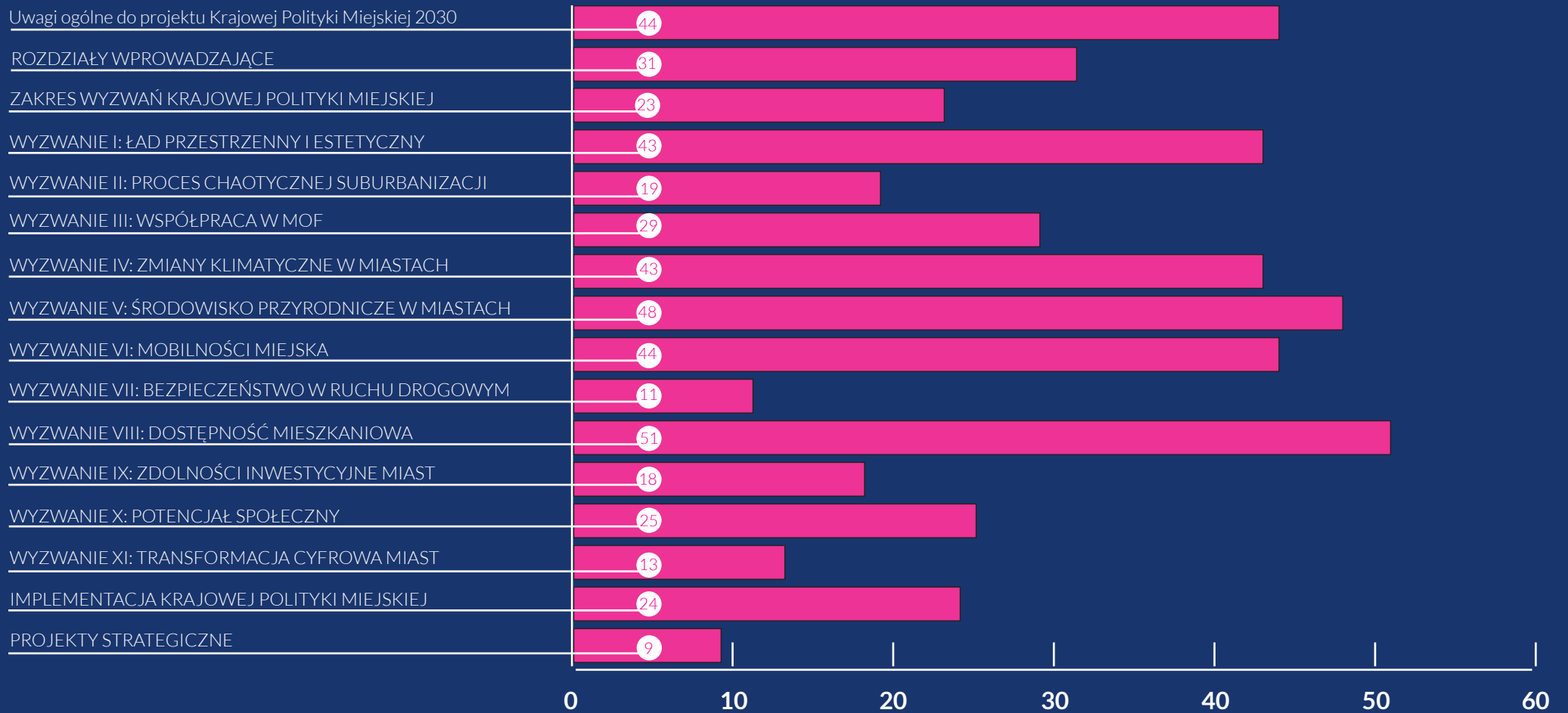
Skąd otrzymaliśmy uwagi?

Skąd otrzymaliśmy uwagi?

Odrzymane uwagi pochodziły z całej Polski, z miast o zróżnicowanej wielkości. Najwięcej uwag pochodziło od podmiotów, których siedzibą były kolejno: Warszawa (203 uwagi), Kraków (65 uwag), Katowice (37 uwag), Gdańsk (27 uwag), Rzeszów (27 uwag), Lublin (23 uwagi), Wrocław (12 uwag), Zielona Góra (11 uwag), Izabelin (11 uwag), Poznań (9 uwag), Gorzów Wielkopolski (7 uwag), Sopot (7 uwag), Czechowice-Dziedzice (6 uwag), Gliwice (6 uwag), Łódź (6 uwag), Tarnów (5 uwag), Halinów (4 uwagi), Kielce (4 uwagi), Toruń (2 uwagi), Inowrocław (1 uwaga), Opole (1 uwaga), Siewierz (1 uwaga).

4.2 Uwagi nadesłane do projektu Krajowej Polityki Miejskiej 2030 wg poszczególnych części dokumentu

Liczba otrzymanych uwag
z podziałem na części dokumentu

W zakresie rozkładu uwag pod względem części dokumentu, najwięcej otrzymanych uwag dotyczyło odpowiednio rozdziałów: Wyzwanie VIII: Poprawa dostępności mieszkaniowej (51 uwag), Wyzwanie V: Poprawa jakości środowiska przyrodniczego w miastach (48 uwag), Wyzwanie VI: Zapewnienie zrównoważonego i zintegrowanego systemu mobilności miejskiej w miejskich obszarach funkcjonalnych (44 uwagi), Wyzwanie I Dbłość o ład przestrzenny i estetyczny (43 uwagi), Wyzwanie IV Niwelowanie negatywnych skutków zmian klimatu w miastach (43 uwagi), Rozdziały wstępne (31 uwag), Wyzwanie III Wzmocnienie współpracy samorządowej w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych (29 uwag), Wyzwanie X Zwiększenie wykorzystania potencjału społecznego (25 uwag), Implementacja Krajowej Polityki Miejskiej (24 uwagi), Zakres wyzwań Krajowej Polityki Miejskiej (23), Wyzwanie II Niwelowanie procesów chaotycznej suburbanizacji (19 uwag), Wyzwanie IX: Poprawa zdolności inwestycyjnych miast (18 uwag), Wyzwanie IX Przyspieszenie tempa transformacji cyfrowej miast (13 uwag), Wyzwanie V Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym (11 uwag), Projekty strategiczne w trakcie realizacji i planowane do uruchomienia (9 uwag).

Ponadto, z nadesłanych uwag, 44 uwagi odnosiły się do kwestii ogólnych projektu Krajowej Polityki Miejskiej.

4.3 Uwagi ogólne do dokumentu

Uwagi ogólne do dokumentu
(44 uwagi)

Otrzymane uwagi miały różnorodny charakter. Można jednak wyróżnić z nich kilka podstawowych typów, które najczęściej się pojawiały:

- propozycje dotyczące zmian zakresu wyzwań (głównie rozszerzenie obecnego zakresu wyzwań lub dodanie wyzwań z dodatkowych dziedzin),
- propozycje dotyczące uzupełnienia zarówno części diagnostycznej jak i rozwiązań o dane statystyczne, dokumenty diagnostyczne i podejmowane przez inne podmioty inicjatywy na rzecz projektowanych przez KPM2030 celów,
- uwagi dotyczące braku szczegółowych zapisów rozwiązań lub wprost przeciwnie uwagi dotyczące konieczności usunięcia zbyt szczegółowych zapisów rozwiązań,
- uwagi dotyczące konieczności wskazania finansowania opisanych działań,
- uwagi dotyczące braku zróżnicowania zaproponowanych rozwiązań względem wielkości miast,
- uwagi dotyczące części poświęconej Implementacji oraz planowanej Radzie Wykonawczej, wiele podmiotów zgłosiło chęć włączenia się w prace Rady Wykonawczej,
- uwagi dotyczące błędów w przyjętym systemie numeracji rozdziałów i podrozdziałów.

4.4 Uwagi do poszczególnych wyzwań

Wyzwanie I Dbłość o ład przestrzenny i estetyczny (43 uwagi)

Miasta – 17 (Gdańsk, Wrocław, Łódź, Sopot, Lublin, Gorzów Wielkopolski, Warszawa); Związki samorządowe – 11 (Związek Powiatów Polskich, Śląski Związek Gmin i Powiatów, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego); Organizacje pozarządowe – 7 (Stowarzyszenie Sympatyków Komunikacji Szynowej, Fundacja Przyjazna Przestrzeń - Przyjazny Klimat, inicjatywa Fala Renowacji, Fundacja Stocznia; Urzędy Marszałkowskie – 3 (Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie, Departament Rozwoju Regionalnego, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego); Eksperti – 2 (Inspektor ds. Zrównoważonej Mobilności, Urząd Gminy Izabelin); Pozostali (instytuty branżowe, przedsiębiorcy, ruchy miejskie) – 3 (Narodowy Instytut Dziedzictwa)

Obok uwag o charakterze ogólnym wskazujących m.in. na potrzebę ochrony określonych wartości krajobrazu i obiektów zabytkowych to znacząca większość uwag dotyczyła proponowanych w dokumencie rozwiązań merytorycznych. Najwięcej uwag dotyczyło (czasami podnosiło wprost wątpliwość odnośnie zasadności): propozycji wypracowania rozwiązania pozwalającego na dokonywanie kontroli merytorycznej dokumentów planistycznych przygotowywanych na poziomie JST, oraz obowiązku przeprowadzania konkursów architektoniczno-urbanistycznych przy realizacji inwestycji dotyczących przestrzeni publicznych. Inne uwagi dotyczące rozwiązań miały charakter jednostkowy, w niektórych przypadkach o charakterze lokalnym.

Wyzwanie II: Niwelowanie procesów chaotycznej suburbanizacji (19 uwag)

Miasta – 6 (Warszawa, Lublin, Gdańsk, Sopot); Związki samorządowe – 5 (Związek Powiatów Polskich, Śląski Związek Gmin i Powiatów, Związek Samorządów Polskich); Organizacje pozarządowe – 1 (Fundacja Przyjazna Przestrzeń - Przyjazny Klimat); Urzędy Marszałkowskie – 5 (Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie, Departament Rozwoju Regionalnego, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego); Eksperti – 1 (Inspektor ds. Zrównoważonej Mobilności, Urząd Gminy Izabelin); Pozostali (instytuty branżowe, przedsiębiorcy, ruchy miejskie) – 1 (Związek Stowarzyszeń Kongres Ruchów Miejskich).

Oprócz wskazywanych potrzeb integracji planowania przestrzennego w obszarach funkcjonalnych, pojawiały się również głosy przeciwne proponowanym kierunkom rozwiązań, z jednoczesnym wskazywaniem konieczności znalezienia źródeł finansowania dla integracji planowania w obszarach funkcjonalnych. Zgłaszane uwagi dotyczyły form integracji planowania i zagospodarowania przestrzennego w obszarach funkcjonalnych oraz finansowania tych rozwiązań. Niektóre zgłoszone drobniejsze uwagi mogą znaleźć rozwiązanie w procesie implementacji KPM lub w realizowanych równolegle w Ministerstwie Rozwoju i Technologii pracach nad zmianami w sposobach prowadzenia polityki przestrzennej.

Wyzwanie III: Wzmocnienie współpracy w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych (29 uwag)

Miasta – 12 (Czechowice-Dziedzice, Sopot, Gdańsk, Warszawa, Łódź, Kraków); Związki samorządowe – 8 (Związek Powiatów Polskich, Stowarzyszenie Metropolia Krakowska, Śląski Związek Gmin i Powiatów, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego, Związek Samorządów Polskich); Organizacje pozarządowe – 1 (Fundacja Przyjazna Przestrzeń - Przyjazny Klimat); Urzędy Marszałkowskie – 7 (Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie, Departament Rozwoju Regionalnego, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Departament Rozwoju i Innowacji); Pozostali (instytuty branżowe, przedsiębiorcy, ruchy miejskie) – 1 (Izba Przemysłowo-Handlowa w Tarnowie)

Otrzymane uwagi dotyczyły kształtowania zasad współpracy samorządowej, w tym eksponowania znaczenia współpracy lokalnych samorządów, ale także uwytklania w tym procesie roli samorządów regionalnych. Uwagi zawierały postulaty tworzenia związków metropolitalnych i inicjatywy ustawodawczej w tym zakresie. Pojawiły się również uwagi dotyczące konieczności zapewnienia spójnego podejścia w kontekście proponowanych rozwiązań legislacyjnych dot. obszarów metropolitalnych. Podnoszone były kwestie zasad prowadzenia regionalnych polityk miejskich oraz pytania o hierarchizację ośrodków miejskich.

Wyzwanie IV: Niwelowanie negatywnych skutków zmian klimatu w miastach (43 uwagi)

Miasta – 25 (Czechowice-Dziedzice, Gdańsk, Lublin, Warszawa, Kraków); Związki samorządowe – 4 (Związek Powiatów Polskich, Śląski Związek Gmin i Powiatów); Organizacje pozarządowe – 5 (inicjatywa Fala Renowacji, Fundacja Przyjazna Przestrzeń - Przyjazny Klimat); Urzędy Marszałkowskie – 1 (Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego); Ekspertki – 5 (Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Inspektor ds. Zrównoważonej Mobilności, Urząd Gminy Izabelin); Pozostali (instytuty branżowe, przedsiębiorcy, ruchy miejskie) – 3 (Narodowy Instytut Dziedzictwa)

Uwagi w ramach Wyzwania IV: Niwelowanie negatywnych skutków zmian klimatu w wielu przypadkach koncentrowały się na uszczegółowieniu poddanych konsultacji zapisów bądź zaproponowaniu rozwiązań idących krok dalej. Szczególnie w kwestiach dot. zasobów wody miastach i występujących coraz powszechniej susz hydrologicznych. Przykładem mogą być propozycje dot. ulgi podatkowej dla dużych podmiotów retencjonujących wodę. Wśród nadesłanych uwag padały propozycje aby równolegle do proponowanej przez KPM ulgi wprowadzić dodatkowo sankcje prawne umożliwiające faktyczne egzekwowanie opłat za wodę. Ponadto postulowane było podniesienie rangi kwestii wód gruntowych i ich jakości.

Z kwestiami większej absorpcji wody łącono również dbałość o bioróżnorodność w miastach. W tym kontekście zwrócono uwagę na potrzebę działań zachęcających do tworzenia w miastach obszarów leśnych. Konsultowane propozycje dot. działań adaptacyjnych do zmian klimatu zdaniem niektórych podmiotów powinny mieć również wskazane konkretne źródła finansowe ze środków krajowych.

Wyzwanie V: Poprawa jakości środowiska przyrodniczego w miastach (48 uwag)

Miasta – 15 (Wrocław, Czechowice-Dziedzice, Gdańsk, Lublin, Warszawa, Kraków); Związki samorządowe – 6 (Związek Powiatów Polskich, Stowarzyszenie Metropolia Krakowska, Śląski Związek Gmin i Powiatów); Organizacje pozarządowe – 11 (Fundacja Przyjazna Przestrzeń - Przyjazny Klimat, inicjatywa Fala Renowacji, Fundacja Rodzic w mieście); Urzędy Marszałkowskie – 4 (Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, Departament Środowiska i Gospodarki Odpadami); Eksperti – 8 (IRMiR, Inspektor ds. Zrównoważonej Mobilności, Urząd Gminy Izabelin); Pozostali (instytuty branżowe, przedsiębiorcy, ruchy miejskie) – 4 (Narodowy Instytut Dziedzictwa, Związek Stowarzyszeń Kongres Ruchów Miejskich)

Ilość uwag do wyzwań dot. środowiska przyrodniczego, czy adaptacji do zmian klimatu wskazuje, że jest to obecnie jeden z najważniejszych obszarów, w ramach których miasta, eksperci, czy organizację pozarządowe i samorządowe widzą potrzebę zintensyfikowanych działań.

Ze względu na istotność kwestii jakości powietrza wielu autorów uwag wskazywało na potrzebę uspokojenia i ograniczenia zindywidualizowanego ruchu samochodowego w miastach. Tereny zwolnione przez samochody zgodnie z większością nadesłanych uwag miałyby umożliwić zwiększenie powierzchni terenów zielonych oraz umożliwienie i zachęcenie większej ilości osób do zeroemisyjnego ruchu w miastach. Podnoszone były również problemy związane z zanieczyszczeniem światłem oraz potrzebą ograniczenia hałasu, co również ma bezpośredni związek z ilością ruchu samochodowego jak i terenami zielonymi.

Wśród nadesłanych porpozycji wskazano również na stworzenie możliwości powoływania ponadlokalnych straży do pilnowania stanu środowiska przyrodniczego w miastach na terenach będących w kilku gminach.

Miasta – 23 (Wrocław, Czechowice-Dziedzice, Gdańsk, Lublin, Warszawa, Kraków, Gorzów Wielkopolski, Opole); Związki samorządowe – 1 (Związek Powiatów Polskich); Organizacje pozarządowe – 17 (Stowarzyszenie Mobilne Miasto, Patryk Nisiewicz, Stowarzyszenie „komunikacja.org”, Stowarzyszenie Sympatyków Komunikacji Szynowej, Stowarzyszenie Bezpartyjny Wrocław, Fundacja Rodzic w mieście); Urzędy Marszałkowskie – 1 (Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego); Eksperti – 1 (Inspektor ds. Zrównoważonej Mobilności, Urząd Gminy Izabelin); Pozostali (instytuty branżowe, przedsiębiorcy, ruchy miejskie) – 1 (Związek Stowarzyszeń Kongres Ruchów Miejskich)

Wyzwanie VI: Zapewnienie zrównoważonego i zintegrowanego systemu mobilności miejskiej w miejskich obszarach funkcjonalnych (44 uwagi)

Uwagi dotyczyły aspektów prawnych transportu współdzielonego, a także praktycznego wymiaru digitalizacji usług mobilnościowych. Poruszane były także kwestie dostępności w zakresie usług transportu publicznego (wykluczenia transportowego), ale także dostępności dla pieszych (zwłaszcza z niepełnosprawnościami) wobec nadmiaru samochodów osobowych w miastach. Pojawiły się uwagi związane z potrzebą faktycznego odwzorowania zawartości w systemie/bazie CEPIK. W uwagach pojawiły się postulaty uporządkowania systemu ulg transportowych (w transporcie kolejowym i autobusowym) oraz przynależnym mu finansowaniem. W tym zakresie pojawiały się głosy dotyczące realizacji inwestycji typu Park&Ride w relacjach międzygminnych. Pojawiły się postulaty wykorzystania liniowej infrastruktury technicznej do rozbudowy systemów dróg rowerowych i ciągów pieszych. Część uwag popierała projektowane ograniczenia w postojach samochodów osobowych w centrach miast np. na chodnikach. Pojawiły się propozycje uelastycznienia systemów poboru opłat za parkowanie w miastach. W ramach konsultacji publicznych zwracano uwagę na potrzebę zwiększenia znaczenia transportu metropolitalnego dla dużych miast oraz uporządkowania planistycznego wokół zagadnień transportowych. Samorządy podnosiły głos o potrzebie rozszerzenia możliwości aplikowania o finansowe wsparcie przez duże miasta do Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na rzecz ograniczania ruchu samochodowego w miastach. Wśród zgłaszanych uwag należy odnotować głosy miast popierające rozwój tramwaju dwusystemowego.

Wyzwanie VII: Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym (11 uwag)

Miasta – 4 (Warszawa); Związki samorządowe – 3 (Związek Powiatów Polskich, Stowarzyszenie Metropolia Krakowska, Śląski Związek Gmin i Powiatów); Organizacje pozarządowe – 1 (Fundacja Rodzic w mieście), Urzędy Marszałkowskie – 2 (Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Departament Rozwoju i Innowacji), Pozostali (instytuty branżowe, przedsiębiorcy, ruchy miejskie) – 1 (Związek Stowarzyszeń Kongres Ruchów Miejskich)

Wśród zgłaszanych postulatów pojawiły się propozycje wzmocnienia kompetencyjnego straży miejskich w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego. Podmioty opiniujące projekt KPM 2030 zwrcają uwagę na ścisły związek pomiędzy poziomem bezpieczeństwa a jakością infrastruktury ruchu ostatniej mili/ostatniego kilometra.

Pojawiły się także uwagi porządkujące i aktualizujące zapisy np. w odniesieniu do bieżącego stanu prawnego. Wśród postulatów należy także odnotować te, które odnoszą się do infrastruktury oświetleniowej przejścia dla pieszych czy skrzyżowań ze ścieżkami dla rowerów, a także bezkolizyjnej infrastruktury rowerowej. Wśród szeregu postulatów dotyczących bezpieczeństwa pieszych w ruchu podkreślano szczególnie bezpieczeństwo wokół przedszkoli, szkół i innych placówek oświatowych.

Wyzwanie VIII: Poprawa dostępności mieszkaniowej (51 uwag)

Miasta – 18 (Warszawa, Kraków, Wrocław, Gdańsk); Organizacje pozarządowe – 5 (Patryk Nisiewicz, Stowarzyszenie „komunikacja.org”, FUNDACJA NAJPIERW MIESZKANIE POLSKA, Dzieło Pomocy św. Ojca Pio, inicjatywa Fala Renowacji (www.falarenowacji.com)); Urzędy Marszałkowskie – 2 (Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie, Departament Rozwoju Regionalnego, Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Departament Rozwoju i Innowacji); Eksperti – 24 (Alina Muzioł-Węclawowicz); Pozostali (instytuty branżowe, przedsiębiorcy, ruchy miejskie) – 2 (Narodowy Instytut Dziedzictwa)

Część uwag ma charakter ogólny, opowiadający się za proponowanymi rozwiązaniami lub wskazujący na istniejące powiązania. Uwagi redakcyjne do fragmentów tekstu wskazują na potrzebę bardziej precyzyjnego opisu występującej sytuacji lub proponowanego rozwiązania. Wskazano na potrzeby wsparcia rządowego gospodarstw domowych partycypujących w inwestycjach mieszkaniowych typu SIM (TBS); przanalizowania i wyjaśnienia mechanizmu działania prowizji społecznych; zwiększenia roli bezzwrotnego wsparcia na działania związane z remontowaniem substancji mieszkaniowej; objęcia działaniami ograniczającymi emisję zanieczyszczeń powietrza oraz odnowę substancji mieszkaniowej, również budynki mieszkalne jednorodzinne, a nie tylko wielorodzinne; przeprowadzenia zmian w zasadach przyznawania dodatków mieszkaniowych; wyjaśnienia zasad tworzenia i funkcjonowania Rewitalizacyjnych Funduszy Mieszkaniowych.

Wyzwanie IX: Poprawa zdolności inwestycyjnych (18 uwag)

Miasta – 10 (Poznań, Lublin, Warszawa, Kraków); Związki samorządowe - 8 (Związek Powiatów Polskich, Stowarzyszenie Metropolia Krakowska, Śląski Związek Gmin i Powiatów); Organizacje pozarządowe – 2 (Fundacja Stocznia); Urzędy Marszałkowskie – 1 (Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie, Departament Rozwoju Regionalnego)

Uwagi dotyczą głównie potrzeby uzupełnienia lub doprecyzowania zapisów. Postulowane są zmiany systemowe prowadzące do zwiększenia dochodów własnych i rezyliencji samorządów, jednak w większości bez przedstawienia konkretnych propozycji rozwiązań. Zgłoszono również postulat uzupełnienia wyzwania o element promowania nowatorskich, lokalnych sposobów wspierania innowacyjności społecznej uwzględniających praktyczne umiejętności, stymulowanie wymiany doświadczeń i budowanie sieci współpracy poprzez wsparcie rozwoju turystyki biznesowej i przemysłu spotkań. W innych przypadkach uwagi mają formę polemiczną w stosunku do użytych sformułowań.

Wyzwanie X: Zwiększenie wykorzystania potencjału społecznego
(25 uwag)

Miasta – 16 (Inowrocław, Lublin, Warszawa, Kraków); Związki samorządowe - 3 (Związek Powiatów Polskich, Stowarzyszenie Metropolia Krakowska, Śląski Związek Gmin i Powiatów); Organizacje pozarządowe – 1 (Fundacja Stocznia); Urzędy Marszałkowskie – 4 (Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie, Departament Rozwoju Regionalnego); Pozostali (instytuty branżowe, przedsiębiorcy, ruchy miejskie) – 1 (Związek Stowarzyszeń Kongres Ruchów Miejskich)

Obok uwag redakcyjnych, przeważały uwagi o charakterze propozycji poszerzenia istniejącego zapisu lub dopracowania jego przekazu, w tym doprecyzowania proponowanego rozwiązania.

Uwagi ukierunkowane są na potrzebę wzmocnienia systemu edukacji i potrzeb finansowych związanych z tym zadań samorządu; uwzględnienia potrzeb z zakresu opieki przedszkolnej; zasad powoływania i funkcjonowania centrów informacyjnych dla cudzoziemców.

Wyzwanie XI: Przyspieszenie tempa transformacji cyfrowej miast (13 uwag)

Miasta – 3 (Lublin, Warszawa); Związki samorządowe – 8 (Stowarzyszenie Metropolia Krakowska, Unia Metropolii Polskich im. Pawła Adamowicza); Organizacje pozarządowe – 2 (inicjatywa Fala Renowacji, Fundacja Stocznia)

Otrzymane uwagi dotyczyły zarówno części diagnostycznej, jak i zaproponowanych rozwiązań. Miały one charakter rozszerzający w stosunku do dotychczasowych zapisów KPM, jak na przykład uwzględnienia aspektu ponadlokalnego w transformacji cyfrowej miast. Uwagi dotyczyły spójności pomiędzy częścią diagnostyczną a realizacyjną, w tym uwzględnienia adekwatnych danych diagnostycznych. W uwagach zawarte były propozycje uporządkowania przepisów prawnych w zakresie prowadzenia cyfryzacji samorządów. Część uwag dotyczyła przetwarzania i otwierania danych oraz konieczności uwalniania danych będących w gestii miast.

5. Wnioski z konsultacji publicznych projektu Krajowej Polityki Miejskiej 2030

Ilość zgłoszonych uwag wskazuje na duże zainteresowanie przygotowywanym dokumentem Krajowej Polityki Miejskiej, zarówno wśród samych samorządów, jak i organizacji pozarządowych. Część otrzymanych uwag odnosiła się do doprecyzowania pewnych zapisów w części diagnostycznej i zostały one w dużej części wprost uwzględnione. W niektórych przypadkach zgłoszone propozycje zostały lekko zmodyfikowane w celu dopasowania do brzmienia lub lepszego odniesienia do całości przekazu danego fragmentu.

W przypadku uwag zgłaszanych do części z rozwiązaniami, starano się doprecyzować fragmenty wzbudzające zastrzeżenia czy wątpliwości odnośnie sposobu ich wprowadzenia. Część uwag została nieuwzględniona, zarówno w sytuacji postulowanego wykreślenia danego rozwiązania lub jego części składowej, czy w przypadkach propozycji poszerzenia rozwiązania lub nadania mu innej formy. W obu przypadkach zostało przedstawione stanowisko MFiPR uzasadniające taką decyzję, zarówno pod kątem jej zasadności w stosunku do proponowanego rozwiązania, jak również w odniesieniu do szerszego kontekstu z jakim jest ono powiązane. W przypadku zgłaszanych zbliżonych problemowo uwag przez różne podmioty, wskazywano na powiązania ze stanowiskiem prezentowanym przez MFiPR w odniesieniu do uwagi innego podmiotu. Zgłoszono również postulat uzupełnienia wyzwania o element promowania nowatorskich, lokalnych sposobów wspierania innowacyjności społecznej uwzględniających praktyczne umiejętności, stymulowanie wymiany doświadczeń i budowanie sieci współpracy poprzez wsparcie rozwoju turystyki biznesowej.

Wśród pomiotów biorących udział w konsultacjach publicznych dokumentu spora część opowiadała się za proponowanymi w KPM rozwiązaniami, aczkolwiek wskazywano również na kwestie budzące wątpliwości przykładowo co do sformułowania danych rozwiązań. Należy jednak podkreślić, że proponowane rozwiązania będą przedmiotem dyskusji i dalszych prac w ramach Rady Wykonawczej, która pełni funkcję organu monitorującego realizację KPM.

Te rozwiązania, które mają szerszy wpływ społeczny, będą także przedmiotem dalszych konsultacji z właściwymi podmiotami. Konsultacje publiczne wskazały na duże zainteresowanie zagadnieniami takimi jak dostępność mieszkaniowa, środowisko przyrodnicze i zmiany klimatyczne czy mobilność miejska. Wyzwania w tym obszarze i proponowane ich rozwiązania wydają się być najpilniejszymi kwestiami miejskimi, na rzecz których podejmowane powinny być działania w najbliższych latach.

KRAJOWA
POLITYKA
MIEJSKA
— 2030 —

Departament Strategii
Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
tel. 22 273 76 01
Krajowa.Polityka.Miejska@mfi.pr.gov.pl

Ministerstwo Funduszy
i Polityki Regionalnej